

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kielce, dn.08.12.2016 r.

PSZ.II.431.25.2016

Pani Alicja Pieczonka
Dyrektor
Centrum Administracyjnego Domów
dla Dzieci i Młodzieży
Łoniów 124
27-670 Łoniów

Świętokrzyski Urząd Wojewódzki w Kielcach Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia przesyła wystąpienie pokontrolne z kontroli kompleksowej, która przeprowadzona została w Domach dla Dzieci i Młodzieży w Łoniowie w **dniach 7 - 10 listopad 2016 r.**

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Powiatowego i Województwa w Wydziale Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, w następującym składzie:

- 1. Pani Anna Konieczna** – Inspektor Wojewódzki (legitymacja służbowa nr 14).
Upoważnienie nr 939/2016 z dnia 25.10.2016 r. Inspektor kierujący zespołem inspektorów.
- 2. Pani Katarzyna Arendarska** – Inspektor Wojewódzki (legitymacja służbowa nr 16).
Upoważnienie nr 938/2016 z dnia 25.10.2016 r.

Kontrolą objęto stan aktualny na dzień kontroli, dotyczący funkcjonowania placówki i wychowanków.

Kontrola została przeprowadzona na podstawie art. 122 i 122a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dz. U. 2016, poz. 575 ze zm.)

Zakres kontroli:

- 1. Przestrzeganie standardów opieki i wychowania.**
- 2. Działania placówki na rzecz utrzymywania przez dzieci kontaktów z rodziną.**
- 3. Zaspokajanie potrzeb dzieci i respektowanie ich praw.**
- 4. Przestrzeganie przepisów określających zasady działania placówki.**

Kontrolą objęto stan aktualny na dzień kontroli, dotyczący wychowanków i funkcjonowania czterech placówek opiekuńczo-wychowawczych pod nazwą:

- 1) Dom dla Dzieci i Młodzieży Nr 1, Łoniów 121, 27-670 Łoniów;
- 2) Dom dla Dzieci i Młodzieży Nr 2, Łoniów 122, 27-670 Łoniów;
- 3) Dom dla Dzieci i Młodzieży Nr 3, Łoniów 123, 27-670 Łoniów;
- 4) Dom dla Dzieci i Młodzieży Nr 4, Łoniów 124, 27-670 Łoniów.

Domy dla Dzieci i Młodzieży w Łoniowie są jednostkami organizacyjnymi wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, prowadzonymi przez powiat sandomierski.

Dyrektorem Centrum i czterech placówek jest pani Alicja Pieczonka.

Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na podstawie których została oparta, w szczególności przez określenie stanu faktycznego oraz ujawnionych uchybień lub nieprawidłowości.

Zgodnie z art. 94 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wspólną obsługę ekonomiczno – administracyjną i organizacyjną placówkom opiekuńczo – wychowawczym w Łoniowie zapewnia Centrum Administracyjne Domów dla Dzieci i Młodzieży w Łoniowie.

Centrum Administracyjne powołane zostało w 2014 r. Uchwałą Nr XL/245/2013 Rady Powiatu w Sandomierzu z dnia 31 grudnia 2013 r. w sprawie utworzenia Centrum Administracyjnego Domów dla Dzieci i Młodzieży w Łoniowie i przekształcenia placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego i interwencyjnego pod nazwą: „Domy dla Dzieci i Młodzieży w Łoniowie” w cztery placówki i nadania Statutu. Szczegółowe zadania Centrum określa Statut Centrum oraz Regulamin Centrum Administracyjnego.

Centrum Administracyjne i placówki posiadają odrębny nr NIP i Regon:

Centrum Administracyjne: NIP – 864-195-06-10, Regon - 260746070

Dom dla Dzieci i Młodzieży Nr 1: NIP – 864-195-06-27, Regon – 260746070-00020.

Dom dla Dzieci i Młodzieży Nr 2: NIP – 864-195-06-33, Regon - 260746070-00038.

Dom dla Dzieci i Młodzieży Nr 3: NIP - 864-195-06-56, Regon – 26746070-00045.

Dom dla Dzieci i Młodzieży Nr 4: NIP - 864-195-06-62, Regon - 26746070-00052.

Dom dla Dzieci i Młodzieży Nr 1,2 i 3 pełnią funkcję placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego i przeznaczone są dla 12 dzieci (każdy), natomiast Dom Nr 4 jest placówką typu interwencyjnego, przeznaczoną dla 10 dzieci.

Domy funkcjonują w oparciu o Statuty i Regulaminy Organizacyjne. Statuty przyjęte zostały Uchwałą Nr XL/245/2013 Rady Powiatu w Sandomierzu z dnia 31 grudnia 2103 r. Natomiast Regulaminy Domów przyjęte zostały przez Zarząd Powiatu w Sandomierzu w dniu 16.12.2013 r.: Dom Nr 1 – Uchwałą Nr 525/2013, Dom Nr 2 – Uchwałą Nr 527/2013, Dom Nr 3 – Uchwałą Nr 528/2013, Dom Nr 4 - Uchwałą Nr 529/2013.

Domami kieruje dyrektor przy pomocy wychowawcy – koordynatora, odpowiedzialnego za pracę opiekuńczo-wychowawczą w poszczególnym Domu.

Aktualnie koordynatorami w poszczególnych Domach są: pani S. Osemlak – Dom Nr 1, pani A. Pięta - Dom Nr 2, pani B. Adamkiewicz – Dom Nr 3, pani S. Kicińska – Dom Nr 4.

W Regulaminach Organizacyjnych Domów, w § 2 są zapisy, z których wynika, że do Domów przyjmowane są dzieci powyżej 7 r. ż. Zgodnie z art. 231 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zapis ten obowiązywał do końca 2015 r. Aktualnie w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, zgodnie z art. 95 cytowanej ustawy, umieszcza się dzieci powyżej 10 r. ż. W związku z powyższym należy dokonać stosownych zmian w § 2 Regulaminów Organizacyjnych poszczególnych Domów.

Czynności kontrolne dokonywane były wg. następującego harmonogramu:

- 1) 07.11.2016 r. – Dom Nr 4
- 2) 08.11.2016 r. – Dom Nr 4 i Nr 1
- 3) 09.11.2016 r. – Dom Nr 2
- 4) 10.11.2016 r. – Dom Nr 3 i Nr 4

Podczas oględzin każdego Domu, stwierdzono, że było w nich czysto i estetycznie. Każdy Dom ma inny wystrój wewnętrzny i w każdym panowała ciepła, serdeczna, domowa atmosfera.

W Domku Nr 4 początkowo przebywała pełnoletnia wychowanka z synem, którzy następnie wyjechali na badania. Po południu ze szkoły wróciła wychowanka, która samodzielnie podgrzała sobie zupę pomidorową, a następnie smażyła jajka sadzone. Po obiedzie (po umyciu naczyń) zaprosiła kontrolujących do swojego pokoju. Wychowanka rozmawiała z kontrolującymi na temat pobytu w Domu, pokazywała zdjęcia swoje i swojej

rodziny, a także odzież i środki czystości. Na temat pobytu w Domu wypowiadała się pozytywnie - nie miała zastrzeżeń co do jakości usług świadczonych przez Dom i kadre.

W dniu 8 listopada w Domku Nr 4 przebywał mały chłopiec pod opieką wychowawczynie. Chłopiec początkowo wstydził się kontrolujących – bawił się. Z czasem był coraz bardziej śmiały i otwarty. Po zakończeniu czynności kontrolnych w Domu Nr 4, kontrolujący wraz z dyrektorem Centrum udali się do Domu Nr 1. Początkowo w Domu nie było dzieci. Obecna była wychowawczynie. Po południu ze szkoły przyszło troje dzieci, które następnie zjadły obiad. Dzieci zachowywały się dość swobodnie – przytulały się do wychowawczynie i dyrektor, chętnie rozmawiały z kontrolującymi. Następnie zaprezentowały kontrolującym pokój oraz odzież, która była idealnie poskładana. Dzieci pytane o wyżywienie, ubrania, wychowawców, kieszonkowe, środki czystości – wyrażały pozytywne opinie. Nie zgłaszały zastrzeżeń co do warunków pobytu w Domu.

W kolejnym dniu, czynności kontrolne prowadzone były w Domu Nr 2. W Domu przebywał mały chłopiec pod opieką wychowawczynie. Chłopiec na co dzień uczęszcza do przedszkola – w tym dniu nie poszedł ze względu na uraz głowy. Chłopiec był radosny, śmiały i otwarty. Cały czas towarzyszył kontrolującym – rysował rysunki, pokazywał malowaną, którą kolorował, chętnie odpowiadał na pytania, a także sam nawiązywał rozmowę. Po południu dwoje wychowanków wróciło ze szkoły. Dzieci zjadły obiad, a następnie zaprezentowały swoje pokoje, odzież i zabawki. Starsza wychowanka, z którą rozmawiali kontrolujący – twierdziła, że zadowolona jest z pobytu w Domu i nie ma żadnych zastrzeżeń. Jedna wychowanka zaśpiewała w obecności kontrolujących piosenkę.

W Domku Nr 3, początkowo poza wychowawczynią nie było wychowanków. Później ze szkoły wróciła jedna wychowanka i jadła obiad. Następnie udała się do swojego pokoju. Kontrolujący rozmawiali z wychowanką na temat pobytu w Domu. Wychowanka wypowiadała się pozytywnie. Zaprezentowała kontrolującym swój pokój i pokoje pozostałych wychowanków, a także zawartość swojej szafy. Rozmawiała również na temat swojej rodziny.

Analizując rozmowy z wychowankami oraz obserwacje ich zachowań w Domach, kontrolujący stwierdzili, że dzieci czują się swobodnie, są otwarte, radosne i zadbane. Mają prawidłowe relacje z wychowawcami, którzy w czasie kontroli sprawowali nad nimi opiekę.

Ustaień z kontroli dokonano w szczególności na podstawie załącznika do kontroli, który stanowi **załącznik nr 1** do niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

W czasie kontroli w Domach umieszczonych było łącznie 33 dzieci, w tym: w Domku Nr 1 - 9 dzieci, w Domku Nr 2- 10 dzieci, w Domku Nr 3 – 10 dzieci i w Domku Nr 4 – 4 dzieci. Wśród wychowanków jest 16 chłopców i 16 dziewcząt; 1 rodzeństwo 3 - osobowe, 3 rodzeństwa 4 – osobowe i trzy rodzeństwa 2 - osobowe; 4 dzieci, których obydwój rodzice nie żyją i 1 dziecko, którego jedno z rodziców nie żyje. W Domu Nr 4 przebywa pełnoletnia matka z dzieckiem.

Wszystkie dzieci zostały przyjęte na podstawie postanowień Sądu i skierowane zostały przez PCPR do konkretnych Domów.

Wychowankowie przebywają w Domach od: 2003 r. - 1 wychowanek, 2009 r. – 5 wychowanków, 2010 r. – 6 wychowanków, 2011 r. - 2 wychowanków, 2012 r. – 4 wychowanków, 2013 r. – 12 wychowanków, 2015 r. – 1 wychowanek i od 2016 r. – 2 wychowanków.

Dzieci pochodzą z następujących powiatów: sandomierskiego (31), tarnobrzieskiego (1), z Jaworzna (1). Większość dzieci, przed umieszczeniem w Domach przebywała pod opieką rodziców (29 dzieci), jedno dziecko przebywało w rodzinnym domu dziecka i troje w rodzinie zastępczej.

W bieżącym roku Domy opuściło troje dzieci (rodzeństwo), które wróciły pod opiekę matki.

Aktualnie w placówce przebywa troje pełnoletnich wychowanków. Dla każdego z nich opracowane zostały indywidualne programy usamodzielnienia i wyznaczeni zostali opiekunowie usamodzielnienia. Z dokumentacji pracownika socjalnego, wynika, że w przypadku dwóch wychowanków Centrum podjęło starania o przydział dla nich lokalu mieszkalnego, w którym mogliby zamieszkać po opuszczeniu Domu. Złożony został również dla nich wniosek o przyznanie renty socjalnej. Wszyscy pełnoletni wychowankowie kontynuują naukę.

Przestrzeżenie standardu opieki i wychowania.

Całodobową opiekę i wychowanie wychowankom Domów dla Dzieci i Młodzieży w Łoniowie zapewnia wykwalifikowana kadra placówki. Zgodnie z wykazem pracowników opiekę bezpośrednią nad wychowankami sprawuje 20 wychowawców i 1 opiekun, w tym: w Domu Nr 1 – 4 wychowawców i 1 opiekun; w Domu Nr 2 – 5 wychowawców; w Domu Nr 3 – 5 wychowawców i w Domu Nr 4 – 6 wychowawców. W trakcie kontroli przeanalizowano akta osobowe wychowawców pod kątem wymagań kwalifikacyjnych. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w/w osoby posiadają kwalifikacje wymagane na stanowiskach, na których są zatrudnione.

W trakcie kontroli uzupełnione zostały przez wychowawców, psychologa i pracownika socjalnego oświadczenia, o których mowa w art. 98 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Opieka nad dziećmi we wszystkich Domach sprawowana jest zgodnie z planem pracy ustalonym na dany miesiąc. Wychowawcy pełnią dyżury w następujących godzinach: od 6.30 do 14.30, od 14.30 do 22.30, od 22.30 do 6.30. Na każdym dyżurze pracuje najczęściej jeden wychowawca. W przypadku, gdy potrzebna jest dodatkowa osoba do opieki nad dziećmi, np. w przypadku wyjazdu do lekarza, urlopu, chorobowego, wówczas następują przesunięcia wychowawców między Domkami.

Z analizy grafików pracy na miesiąc wrzesień i październik 2016 r. wynika, iż opieka nad wychowankami w ciągu dnia i w nocy jest odpowiednio zapewniona. Ponadto z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, iż opieka nocna sprawowana jest w sposób zapewniający bieżący i stały nadzór nad dziećmi, poprzez kilkukrotne obchody nocne przeprowadzane przez wychowawcę dyżurującego. W każdym Domu wychowawcy podpisali informację dotyczącą opieki nocnej oraz trzykrotnego obchodu (**zał. nr 2**). W Domach prowadzone są „*Karty dyżuru nocnego*”, które zawierają: datę dyżuru, czytelny podpis wychowawcy pracującego od 22.30 – 6.30 oraz uwagi. Z analizy kart wynika, iż obchód Domu wychowawcy przeprowadzają 3 razy w ciągu nocy odnotowując godziny w kartach, w których również zapisywane są dodatkowe informacje dotyczące przebiegu dyżuru (**zał. nr 3**).

Placówka w ramach sprawowanego nadzoru nad wychowankami i zapewnienia im bezpieczeństwa prowadzi „*Karty przebywania wychowanka poza placówką bez wychowawcy*”, które zawierają: datę, imię i nazwisko dziecka oraz czas przebywania poza placówką bez wychowawcy, czytelny podpis wychowawcy zwalniającego, uwagi (**zał. nr 4**). Zdaniem osób kontrolujących w karcie należałoby uzupełnić dane o podpis wychowanka, który wychodzi z Domu. Z informacji uzyskanych w trakcie kontroli wynika, że samodzielnie opuszczają placówkę za zgodą wychowawcy mogą dzieci od 13 roku życia, z uwzględnieniem indywidualnego podejścia. Z analizy kart wynika, iż dzieci wychodzą z placówki głównie na trening, spacer, do kolegi lub koleżanki, do sklepu.

W Domach dla Dzieci i Młodzieży stosowany jest system nagród i kar, który został określony w dokumencie pn. „*Nasze prawa i obowiązki z systemem nagród i kar*” (**zał. nr 5**). Zgodnie z regulaminem wychowanek za przestrzeganie obowiązujących w Domu praw i obowiązków może być nagrodzony w następujących sposób: podwyższenie kieszonkowego, dodatkowy czas przed komputerem, atrakcyjne wyjście/wyjazd poza Dom, nagroda rzeczowa,

wyróżnienie wobec grupy wychowanków, możliwość oglądania telewizji w porze nocnej (po przeanalizowaniu przez wychowawców treści dostosowanej do wieku dziecka). Natomiast w przypadku nieprzestrzegania obowiązujących norm i zasad wychowanek może otrzymać karę w postaci: obniżenia kieszonkowego, zakazu oglądania telewizji i korzystania z komputera, a także zakazu wyjścia/wyjazdu poza Dom tj. do kolegi/koleżanki, na spacer, zorganizowaną atrakcję oraz otrzymania dodatkowych obowiązków związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego. Wychowankowie informowani są o rodzajach kar/nagród stosowanych w placówce przez dyrektora i wychowawców w rozmowach indywidualnych i na forum społeczności Domków. Wychowankowie po zapoznaniu się z obowiązującym regulaminem podpisują się pod dokumentem.

Placówka zatrudnia na umowę zlecenie psychologa, który dodatkowo wspiera pracę wychowawców. Psycholog posiada opracowany plan pracy na rok 2016/2017, który zawiera ogólne założenia takie jak: diagnostyka psychologiczna, poradnictwo i pomoc psychologiczna oraz działania profilaktyczne i psychoedukacyjne. Każde z tych założeń ma określone zadania do realizacji i terminy (**zał. nr 6**). Psycholog oprócz bezpośredniej pracy z wychowankami, realizuje szereg innych działań takich jak: organizowanie wyjazdów integracyjnych dla wychowanków np.: wycieczka do Tarnobrzega na zakończenie spotkań grup spcjoterapeutycznych, w ramach której dzieci były m.in. na koncercie "Fram" w Tarnobrzesckim Domu Kultury, w kinie i na basenie. Oprócz tego utrzymuje systematyczny kontakt ze specjalistami i wychowawcami szkół, MOW, MOS oraz rodzicami biologicznymi. Prowadzi konsultacje dla wychowawców dotyczące sposobów postępowania z dzieckiem, z uwzględnieniem indywidualnej sytuacji psychorozwojowej oraz emocjonalno – społecznej każdego wychowanka. Wychowankowie uczestniczyli w prowadzonym przez psychologa „Programie terapeutycznym dla dzieci z wysokim wskaźnikiem zachowań agresywnych i nadpobudliwością „Jesteśmy zgraną grupą.” Program miał na celu m.in. poprawę sposobu funkcjonowania, zachowania i radzenia sobie z problemami, niwelowania zachowań agresywnych, nabywania wiary we własne siły przy pokonywaniu trudności oraz rozładowywania napięcia w czasie zabaw i relaksacji.

Psycholog systematycznie pracuje z wychowankami sprawiającymi problemy wychowawcze.

Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, iż 5 wychowanków sprawia problemy wychowawcze, które związane są głównie z występującymi u nich zaburzeniami zachowania i emocji. Wychowankowie sprawiający problemy wychowawcze objęci są opieką terapeutyczną i psychologiczną oraz psychoterapeutyczną w Sandomierskim Ośrodku Psychoterapii i Psychologii Zdrowia, w której uczestniczy 2 dzieci. Jedna z wychowanek

w związku z występującym u niej zespołem FAS i ADHD korzysta z indywidualnej opieki psychologicznej przy PCPR w Sandomierzu oraz z psychologiczno – psychiatrycznej w PROMEDIC Centrum Psychoterapii w Staszowie. Dwoje z wychowanków uczestniczyło w obozie socjoterapeutycznym. Ponadto wszyscy wychowankowie są pod stałą kontrolą lekarzy psychiatrów. Placówka jest w stałym kontakcie z Sądem Rodzinnym, policją i szkołami, podejmuje działania mające na celu wyeliminowanie negatywnych zachowań.

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, iż Domy dla Dzieci i Młodzieży w Łoniowie w sposób prawidłowy zapewniają dzieciom i młodzieży tam przebywającej opiekę i wychowanie, zgodnie ze standardami określonymi w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz rozporządzeniu w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Dzieci mają zapewnioną właściwą opiekę całodobową, a proces wychowawczy uwzględnia indywidualne potrzeby i możliwości wychowanków.

Działania placówki na rzecz utrzymywania przez dzieci kontaktów z rodziną.

Domy współpracują z rodzinami wychowanków w zakresie utrzymywania przez nich kontaktów z rodzicami. Umożliwiają dzieciom kontakt z rodzicami poprzez odwiedziny rodziców w placówce, urlopowania do domów rodzinnych, jak i poprzez kontakt telefoniczny. Ponadto rodzice zachęceni są do udziału w życiu dziecka, poprzez: pomoc w czynnościach higienicznych, porządkowanie pokoi, udział w wizytach lekarskich, uroczystościach dziecka w Domu i w szkole.

Spośród wychowanków - 25 utrzymuje regularny kontakt (przynajmniej raz w miesiącu) z rodzicami (bądź z jednym z rodziców) z dalszą rodziną/rodzeństwem/osobami bliskimi; 17 dzieci jest urlopowanych do rodziców/jednego z rodziców/rodzeństwo/dziadków/dalszą rodzinę; 15 dzieci nie utrzymuje kontaktu z rodzicami/jednym rodzicem. Kontakty dzieci z rodzicami odnotowywane są w planach pomocy dziecku i kartach pobytu, a także w dokumentacji pracownika socjalnego.

Podczas kontroli przeanalizowano dokumentację pracownika socjalnego zatrudnionego w Centrum, tj.: teczki dla 18 wychowanków, w których znajdują się następujące dokumenty:

- informacje o dziecku i rodzinie (zawierająca: datę i miejsce ur. dziecka, powiat pochodzenia, datę umieszczenia w placówce, postanowienie Sądu na podstawie, którego dziecko umieszczono, imiona i nazwiska rodziców, inf. o sytuacji prawnej, aktualny adres

zamieszkania rodziców, informacja opisowa o aktualnej sytuacji rodzinnej oraz sytuacji wychowanka);

- plan pracy z rodziną na rok 2016, w którym zaplanowane są działania świadczące o współpracy z rodziną, instytucjami takimi jak: PCPR-ami, OPS-ami, Sądami, asystentami rodzinnymi, szkołami; a także działania mające na celu utrzymanie kontaktu dziecka z rodziną oraz powrót dzieci pod opiekę rodziców (np. wizyty w domach rodzinnych wychowanków, kontakt telefoniczny, wizyty podczas urlopowania - z każdej wizyty sporządzane są notatki). Z planów wynika również, że pracownik socjalny podejmuje działania w celu uzyskania mieszkania dla wychowanków opuszczających Dom.

Powyższe zadanie realizowane jest pozytywnie. Kadra zatrudniona w Domach i w Centrum podejmuje działania na rzecz utrzymywania przez dzieci kontaktów z rodziną.

Zaspokajanie potrzeb dzieci i respektowanie ich praw.

Zgodnie z § 18 rozporządzenia MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720), placówka zaspakaja potrzeby dzieci, poprzez zapewnienie im:

- **pokoje mieszkalnych** – do dyspozycji wychowanków w każdym Domu jest 6 pokoi dwuosobowych. Pokoje wyposażone są w szafy ubraniowe, tapczany, półki wiszące, biurka i krzesła. Pokoje są właściwie oświetlone, estetycznie urządzone i utrzymane w czystości;
- **łazienek z miejscem do prania i suszenia rzeczy osobistych i toalet, w ilości umożliwiającej korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność i zgodność z zasadami higieny** – każdy Domek dysponuje trzema łazienkami, z czego do dyspozycji wychowanków są dwie. W każdej łazience jest kabina prysznicowa, umywalka i wc. Łazienki są estetycznie urządzone i odpowiednio wyposażone. Panują w nich warunki zapewniające wychowankom intymność podczas korzystania z nich. Pralka usytuowana jest w kuchni, korytarzu przy kotłowni;
- **miejsca do nauki** – wychowankowie mogą odrabiać lekcje i uczyć się w swoich pokojach oraz w salonie na parterze każdego Domu gdzie znajduje się duży stół;

- **miejsca do przygotowywania posiłków, zapewniającego odpowiednie warunki do przechowywania i obróbki żywności** – w każdym Domu na parterze jest kuchnia do której wychowankowie mają dostęp przez całą dobę. Kuchnia jest wyposażona w odpowiedni sprzęt agd i meble. Tu są przygotowywane wszystkie posiłki;
- **wspólnej przestrzeni mieszkalnej, w której można spożywać posiłki, stanowiącej miejsce spotkań i wypoczynku** – placówka dysponuje następującymi pomieszczeniami, w których dzieci mogą spożywać posiłki, spotykać się i wypoczywać: salonem na parterze każdego Domu pełniącego również funkcję jadalni oraz salonem na piętrze każdego domu. Wszystkie pomieszczenia są odpowiednio wyposażone oraz estetycznie urządzone. Ponadto wychowankowie mogą korzystać z terenu wokół placówki. Przy każdym Domu znajduje się taras, na którym wychowankowie spędzają czas wolny w porze letniej. Przy Domku nr 4 znajduje się plac zabaw dla dzieci młodszych;
- **wyżywienia dostosowanego do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia dziecka i dostępu przez całą dobę do podstawowych produktów żywnościowych oraz napojów** – placówka zapewnia wychowankom 5 posiłków dziennie: śniadanie, II śniadanie (które przygotowywane są ze śniadania), obiad, podwieczorek, kolację. Wychowankowie samodzielnie przygotowują: śniadania, i kolację, a także pomagają w przygotowywaniu obiadów. Zazwyczaj wychowawcy przygotowują obiady, kiedy dzieci są w szkole. Podczas kontroli dało się zaobserwować jak wychowankowie swobodnie i samodzielnie korzystają z kuchni (samodzielnie odgrzewają obiad, smażą, robią kanapki, myją po sobie naczynia). W kuchniach znajdują się produkty (pieczywo, margaryna, mleko, jajka, wędlina, ser, dżem, herbata, cukier, itp.), z których wychowankowie mogą przygotować prosty posiłek lub coś do picia. Średnia dzienna stawka żywieniowa w przeliczeniu na jednego wychowanka wynosi: 8,50 zł.
W trakcie kontroli przeanalizowano jadłospisy z każdego Domu za okres od: 01.09.2016 r. – 14.09.2016 r. (zał. nr 7, nr 8, nr 9, nr 10). Stwierdzono, że menu jest urozmaicone, co w rozmowach potwierdzili wychowankowie. Twierdzili również, że posiłki są smaczne;
- **dostępu do opieki zdrowotnej, a także produktów leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych wraz z pokryciem udziału środków własnych dziecka – do**

wysokości limitu przewidzianego w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – wychowankowie placówki mają zapewniony dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej w Przychodni MIG-MED. Sp. z.o.o. Podmiot Leczniczy „Zdrowie” w Świniarach Starych. Ponadto 20 wychowanków objętych jest opieką specjalistyczną (w tym: 5 –Dom Nr 1, 4 –Dom Nr 2, 9 – Dom Nr 3 i 2- Dom Nr 4) w poradniach: zdrowia psychicznego (15 wychowanków) z powodu zaburzeń zachowania i emocjonalnych, tj: agresja, zachowania niebezpieczne, obniżenia i wahania nastroju, zespół Aspergera, zaburzenia lękowe, ADHD; ortodontycznej (5 wychowanków) z powodu wady zgryzu; okulistycznej (3 wychowanków) z powodu wad wzroku; endokrynologicznej (2 wychowanków) z powodu niskorosłości i niedoczynności tarczycy; neurologicznej (4 wychowanków) z powodu padaczki, migren, problemów z koncentracją, bóleści psychogennej brzucha; kardiologicznej (2 wychowanków) kontrolnie z powodu upośledzenia umysłowego; gastroenterologicznej (1 wychowanek) z powodu refluksa żołądka; hematologicznej (1 wychowanek) z powodu powiększonych węzłów chłonnych; pulmonologicznej (2 wychowanków) z powodu astmy wczesnodziecięcej i alergicznej; dermatologicznej (1 wychowanek) z powodu zmian skórnych; audiologicznej (1 wychowanek) – **zał. nr 1 str. 20-21.**

Wśród wychowanków jest 11 dzieci z orzeczeniami o niepełnosprawności, co stanowi 1/3 wszystkich wychowanków ogółem (**zał. nr 1 str. 21**). Mając na uwadze powyższe, kontrolujący sugerują, by w przyszłości przed umieszczeniem dziecka niepełnosprawnego w Domach dla Dzieci i Młodzieży, które pełnią funkcję socjalizacyjną rozważyć możliwość umieszczenia w placówce specjalistyczno-terapeutycznej lub regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej. Placówki te specjalizują się w opiece nad dziećmi niepełnosprawnymi i funkcjonują na terenie naszego województwa.

Część wychowanków z powodu schorzeń przyjmuje leki (w tym leki psychotropowe) – zgodnie z zaleceniem lekarza - **zał. nr 1 str. 20-21.**

Jeden wychowanek w roku bieżącym przebywał w szpitalu na oddziale neurologiczno-infekcyjnym w okresie od 17-19.02.2016 r. Został tam skierowany przez lekarza neurologa. Powodem hospitalizacji były badania EEG.

Placówka gromadzi dokumentację medyczną wychowanków (znajduje się w aktach wychowanków): historie leczenia szpitalnego, książeczki zdrowia, wyniki badań lekarskich, skierowania na badania. Ponadto, placówka dla każdego

wychowanka prowadzi „zeszyt medyczny”, który zawiera: wpisy o wizytach lekarskich potwierdzone podpisem i pieczętą lekarza, a także informacje o zaleconym leczeniu. W dokumentacji wychowanków znajdują się również zgody rodziców/opiekunów prawnych, że wyrażają oni zgodę na badania/konsultacje lekarskie/leczenie specjalistyczne/szczepienie/zabiegi ratujące życie;

- **dostępu do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych i rewalidacyjnych, o ile takie są wskazane dla dzieci, a także dostępu do udziału w zajęciach pozalekcyjnych i rekreacyjno-sportowych** – ośmioro spośród wszystkich wychowanków uczęszcza na zajęcia specjalistyczne, 12 dzieci na zajęcia wyrównujące braki edukacyjne oraz na zajęcia pozalekcyjne i rekreacyjno-sportowe – zgodnie z **zał. nr 1 str. 22 i str. 27**. Tegoroczne wakacje, wychowankowie spędzili na koloniach nad morzem. Natomiast dla wychowanków, którzy zostali w placówce zorganizowane zostały różne atrakcje zgodnie z **zał. nr 1 str. 27**;
- **odzieży, obuwia i innych przedmiotów osobistego użytku, stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb, zabawek odpowiednich do wieku rozwojowego dziecka, środków higieny osobistej, podręczników, pomocy i przyborów szkolnych** – wszyscy wychowankowie posiadają odpowiednią ilość odzieży, bielizny i obuwia. Systematycznie zaopatrywani są w niezbędną garderobę dostosowaną do indywidualnych potrzeb wychowanków i pory roku. Starsi wychowankowie samodzielnie dokonują zakupów, a młodsi pod opieką wychowawcy dokonują wyboru. Od stycznia 2016 r. do 7 listopada 2016 r. – średnia kwota na zakup odzieży, obuwia i bielizny w przeliczeniu na jednego wychowanka wyniosła: Dom Nr 1 – 1014 zł, Dom Nr 2 – 1024 zł, Dom Nr 3 – 1009 zł, Dom Nr 4 - 1250 zł.

Wszystkie zakupy odnotowane są w kartach odzieżowych wychowanków w których widnieje również podpis wychowanka potwierdzającego odbiór/zakup odzieży, obuwia czy bielizny. Garderoba wychowanków znajduje się w szafach ubraniowych w ich pokojach. W wyniku oględzin pokoi sypialnych wychowanków, obserwacji wychowanków oraz rozmów z wychowankami, stwierdzono, że są oni zaopatrzeni w odpowiednią ilość odzieży, obuwia i bielizny dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb, wieku rozwojowego oraz pory roku. Wychowawca prowadzący odpowiedzialny jest za wyposażenie dziecka w odzież, obuwie i bieliznę. W pokojach wychowanków znajdują się zabawki odpowiednie do wieku rozwojowego: gry (w tym edukacyjne), książki, puzzle, pluszaki i in.

Wychowankowie zaopatrzeni są w środki higieny osobistej, tj.: mydło, żele i płyny do kąpieli, pastę do zębów, szampony, golarki i pianki do golenia, wody toaletowe, dezodoranty, gąbki do mycia, szczoteczki do mycia zębów i inne w zależności od indywidualnych potrzeb wychowanków, w tym również dla małych dzieci. Większość środków i kosmetyków znajduje się w łazience, a część w szafkach, w pokojach wychowanków. Środki higieniczne uzupełniane są na bieżąco. Wszystkie dzieci zostały wyposażone w komplet książek, pomocy i przyborów szkolnych;

- **kieszonkowego (kwoty pieniężnej do dysponowania dla dzieci pow. 5 r. ż., nie niższej niż 1% i nie wyższej niż 8% z kwoty 1000 zł. ustalonej przez dyrektora placówki co miesiąc)** – kieszonkowe przyznawane i wypłacane jest zgodnie z Zarządzeniem Nr 17/2014 z dnia 31.12.2014 r. Dyrektora Centrum Administracyjnego Domów dla Dzieci i Młodzieży w Łoniowie w sprawie ustalenia wysokości pieniężnej do własnego dysponowania przez wychowanków Domów dla Dzieci i Młodzieży w Łoniowie, tzw. „kieszonkowego” (zał. nr 11). Wszyscy wychowankowie otrzymują kieszonkowe, którego średnia wysokość miesięcznie wynosi 40 zł, co wynika z list wypłat kieszonkowego z każdego Domu za miesiąc: lipiec, sierpień, wrzesień, październik b. r. (zał. nr. 12, nr 13, nr 14, nr 15). Kwota kieszonkowego może być zróżnicowana w zależności od postawy wychowanka (zał. nr 5).

Najniższą kwotę kieszonkowego otrzymała wychowanka z Domu Nr 2 w miesiącu październiku – 20 zł. Wypłata kieszonkowego kwitowana jest własnoręcznym podpisem wychowanka. Z list wypłat kieszonkowego za miesiąc lipiec i sierpień wynika, że kieszonkowe zostało wypłacone w sierpniu jako kwota zsumowana za dwa miesiące. Jedna lista wypłat kieszonkowego za dwa miesiące oraz jeden podpis wychowanka świadczą o tym, że w miesiącu lipcu –wychowankowie nie otrzymali kieszonkowego, co jest niezgodne z § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Starsi wychowankowie samodzielnie dysponują kieszonkowym, natomiast młodszy z pomocą wychowawców.

Z rozmów z wychowankami wynika, że kieszonkowe przeznaczają wyłącznie na własne potrzeby.

- **dostępu do nauki, w tym również w szkołach usytuowanych poza miejscowością, w której znajduje się placówka oraz w systemie nauczania indywidualnego i opłatę za pobyt w bursie lub internacie, jeżeli dziecko uczy się poza miejscowością, w której znajduje się placówka, a także pomocy w nauce, w szczególności przy odrabianiu zadań domowych** – Wszyscy wychowankowie realizują obowiązek szkolny – zgodnie z wykazem – **zał. nr 1 str. 23-25:**

Wychowankowie uczęszczają do szkół: podstawowej i gimnazjum w Łoniowie; szkoły podstawowej w SOSzW w Jałowęsach; gimnazjum w MOS w Solcu nad Wisłą i w Skarżysku-Kam; gimnazjum w MOW w Kolonii Ossa; zasadniczej szkoły zawodowej i technikum w Tarnobrzegu, Szymanowie i Opatowie; w Ośrodku Rehabilitacyjno-Edukacyjnym „Radość Życia” dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej w Sandomierzu. Jeden wychowanek uczęszcza do przedszkola w Łoniowie. Szczegółowy wykaz dzieci uczęszczających do poszczególnych szkół stanowi **załącznik nr 1 str. 23-25;**

Ośmioro spośród wszystkich wychowanków posiada orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Opłaty związane z dojazdem do szkół – pokrywa placówka.

W nauce wychowankowie pomagają sobie nawzajem, a także pomagają im wychowawcy, wolontariuszka, psycholog.

Placówka pokrywa miesięczne koszty pobytu siedmiorga wychowanków w bursach/internatach, w wysokości od 170 zł do 375 zł;

- **pokrycie kosztów przejazdu do i z miejsca uzasadnionego pobytu poza placówką** – placówka pokrywa wszystkie koszty przejazdów wychowanków, np. do lekarza, zakupy, treningi, i inne zgodnie z zapotrzebowaniem;
- **respektowanie praw dziecka:** prawa dziecka wymienione i zapisane zostały w „Naszych prawach i obowiązkach z systemem nagród i kar”. Wychowankowie informowani są o swoich prawach, a także do kogo mogą się zwrócić, w przypadku gdy ich prawa będą nieprzestrzegane (m.in. do Rzecznika Praw Dziecka, pedagoga szkolnego, nauczycieli, policji) przez dyrektora, wychowawców.

Podsumowując, stwierdzić należy, że zadanie dotyczące zaspakajania potrzeb wychowanków i respektowania ich praw – realizowane jest pozytywnie. Wychowankowie mają zapewnione bardzo dobre, domowe warunki do prawidłowego i wszechstronnego rozwoju, a także do rozwijania swoich zainteresowań i uzdolnień.

W placówce panuje miła, serdeczna atmosfera, a wychowankowie pozytywnie wypowiadają się na temat pobytu w placówce i kadry.

Przestrzeganie przepisów określających zasady działania placówki.

Zgodnie z rozporządzeniem MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej w Domach dla Dzieci i Młodzieży w Łoniewie prowadzona jest następująca dokumentacja:

Ewidencja wychowanków/księga wychowanków – każdy Dom prowadzi własną ewidencję wychowanków, która zawiera wszystkie elementy określone w §17 ust. 5 ww. rozporządzenia.

Plan pomocy dziecku – w trakcie kontroli sprawdzono wszystkie opracowane plany pomocy dziecku. Opracowane plany zawierają: imię i nazwisko wychowanka, datę urodzenia oraz obszary do pracy z wychowankiem – rodzina, szkoła, placówka. Każdy z tych obszarów zawiera cele krótko i długo terminowe oraz zadania, formy realizacji zadania, osoby odpowiedzialne i termin realizacji. Z analizy planów wynika, że w dokumentach brakuje dat sporządzenia i okresu na jaki zostały opracowane, podpisu osoby sporządzającej oraz celu głównego, o którym mowa § 15 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Ponadto w planach brak podsumowania realizacji planów.

Karta pobytu dziecka – podczas kontroli sprawdzono wszystkie karty pobytu, które zawierały następujące obszary do oceny: funkcjonowanie dziecka w i poza placówką, kontakt ze szkołą wychowawcy bezpośredniego i osoby dyżurującej, kontakt z rodziną wychowawcy bezpośredniego i osoby dyżurującej, opieka medyczna i specjalistyczna. Po przeanalizowaniu kart stwierdzono, że nie zawierają one wszystkich elementów do oceny, o których mowa w § 17 rozporządzenia MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Ponadto karty powinny zawierać miesiąc, na który dokonywana jest ocena oraz czytelny podpis osób, które dokonują wpisów.

Diagnoza psychofizyczna dziecka – placówka posiada 2 opracowane diagnozy psychofizyczne dla dzieci umieszczonych w ostatnim czasie. Diagnozy zostały opracowane przez psychologa zatrudnionego w placówce. Z analizy powyższych dokumentów wynika, iż zostały one sporządzone zgodnie z §14 w/cyt. rozporządzenia i zawierają wszystkie wymagane zapisy. Natomiast pozostali wychowankowie nie posiadają opracowanych diagnoz. W związku z powyższym należy uzupełnić brakujące diagnozy w stosunku do

wychowanków, którzy zostali przyjęci do Domów po dniu wejścia w życie w/w rozporządzenia.

Karta udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa – w Domach dla Dzieci i Młodzieży dokument ten prowadzony jest pod nazwą „Karta pracy z dzieckiem” (zał. nr 16). Karta zawiera imię i nazwisko oraz datę urodzenia wychowanka, datę wpisu, zakres podjętych działań oraz podpis osoby dokonującej wpis. W karcie odnotowywane są indywidualne rozmowy terapeutyczne, psychoprofilaktyczne oraz psychoedukacyjne przeprowadzane z wychowankiem, udział w zajęciach specjalistycznych wraz z tematami zajęć, a także powód oraz wyniki badań i obserwacji psychologicznych. Po przeprowadzonej analizie kart stwierdzono, iż zapisy dotyczące wyników badań i obserwacji psychologicznych powinny znajdować się w odrębnym dokumencie. Zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej w placówce opiekuńczo – wychowawczej (...) dla każdego dziecka prowadzi się arkusze badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych. W trakcie kontroli psycholog wyjaśniła, że wpisów dotyczących badań i obserwacji dzieci dokonywała w „Kartach pracy z dzieckiem”, jednak w związku z uwagą osób kontrolujących dotyczącą braku stosownego dokumentu, zgodnie z w/w rozporządzeniem opracowała odrębne arkusze badań i obserwacji dziecka, w których będzie dokonywała stosownych wpisów (zał. nr 17).

Ponadto wychowankowie mają opracowane „Programy Indywidualnej Terapii Psychologicznej”, które zawierają zalecenia do realizacji z dzieckiem, a także cele i metody pracy. Zgodnie z Programem ocenie podlegają przede wszystkim wysiłek i wkład ucznia w powierzone mu zadania, a każde nawet najmniejsze postępy w nauce są pozytywnie wzmacnianie.

W trakcie kontroli przeanalizowano akta osobowe wychowanków. W aktach znajdowały się: postanowienie sądu o umieszczeniu dziecka w placówce, skierowanie do Domu, skrócone akty urodzenia, dokumentacja szkolna, opinie ze szkoły, dokumentacja zdrowotna (orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, karty informacyjne ze szpitala) i in.

Okresowa ocena sytuacji dziecka.

Zgodnie z art. 136 – 138 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2016 poz. 575) w placówce winien działać zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, który dokonuje oceny dziecka w celu:

- ustalania aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka,
- analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną,

- modyfikowania planu pomocy dziecku,
- monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie,
- oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb,
- oceny możliwości powrotu dziecka do rodziny lub umieszczenia go w rodzinnej pieczy zastępczej,
- informowania sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów o systemie oświaty, działalności leczniczej lub pomocy społecznej. Następnie zespół powinien dokonać okresowej oceny sytuacji dziecka w miarę potrzeb – nie rzadziej niż co pół roku, a w przypadku dziecka poniżej 3 lat nie rzadziej niż co trzy miesiące. Po dokonaniu okresowej oceny sytuacji dziecka, zespół formułuje na piśmie wniosek dotyczący zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce i przesyła go do sądu.

W placówce działa zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, w skład, którego zazwyczaj wchodzi: dyrektor placówki, pracownik socjalny i psycholog zatrudniony w placówce oraz wychowawca tzw. „prowadzący”. Pierwsza ocena sytuacji dziecka nowoprzyjętego do Domu, odbywa się w ciągu 3 miesięcy od umieszczenia dziecka (**zał. nr 1, str. 17**). Zdaniem kontrolujących ocena taka winna być raczej dokonana nie później niż w ciągu pierwszego miesiąca pobytu dziecka w Domu, dzięki czemu będzie można zaplanować dalsze działania w stosunku do dziecka i jego rodziny, a także określić jakie informacje o dziecku i jego rodzinie należy jeszcze pozyskać.

W trakcie kontroli przeanalizowano wszystkie protokoły z 16 posiedzeń zespołów, które odbyły się w roku bieżącym. W Domu Nr 1 odbyły się zespoły w miesiącach: styczniu, lutym i czerwcu; w Domu Nr 2 - w miesiącach: styczniu, lutym, kwietniu, czerwcu i październiku; w Domu Nr 3 – w miesiącach: styczniu, lutym, marcu, kwietniu i czerwcu; w Domu Nr 4 – w miesiącach: styczniu, czerwcu, październiku i listopadzie. Na zespołach, omówiona została sytuacja rodzinna, zdrowotna, szkolna, funkcjonowanie dziecka w Domu oraz poza nim. Dokonano również oceny zasadności dalszego pobytu dzieci w Domach. Niektóre zespoły odbywały się w celu omówienia problemów opiekuńczo-wychowawczych lub kontaktów dziecka z rodzicami/bliskimi (**zał. nr 18, nr 19, nr 20**).

Kontrolujący zwrócili uwagę na fakt, że okresowa ocena sytuacji dzieci i zasadność dalszego ich pobytu w Domach dokonywana była zazwyczaj bez osób z zewnątrz (np. przedstawicieli szkół, ośrodków pomocy społecznej, przedstawiciela organizatora rodzinnej pieczy zastępczej

czy ośrodka adopcyjnego). Spośród 16 zespołów, które odbyły się w roku bieżącym, tylko na dwóch zespołach, które miały miejsce w dniu 02.02.2016 r. i 21.03.2016 r. poza pracownikami Domów, uczestniczyły osoby z zewnątrz, tj.: pracownik socjalny z MOPR w Tarnobrzegu, adwokat jednego z rodziców, dziadkowie ze strony ojca i dwóch pracowników z PCPR w Sandomierzu, siostra wychowanki.

Z protokołów wynika, że w przypadku wszystkich dzieci dalszy pobyt w Domach jest zasadny, ze względu na trudną sytuację rodzinną, a także w przypadku dzieci, których sytuacja prawna jest uregulowana (20 dzieci) i zostały one zgłoszone do ośrodka adopcyjnego (16 dzieci). Stwierdzić należy, że czworo spośród wychowanków, których sytuacja prawna jest uregulowana - nie zostało zgłoszonych do Ośrodka Adopcyjnego - w tej sprawie, dyrektor Centrum złożyła stosowne wyjaśnienia na piśmie (zał. nr 1, str. 15 i 16 i zał. nr 21). Poinformowano dyrektora Centrum, że zgodnie z art. 100 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej „dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej zgłasza informacje o przebywających w tej placówce dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną do ośrodków adopcyjnych, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających”.

Aktualnie w Domach dla Dzieci i Młodzieży nie przebywa żaden wychowanek, w przypadku którego, należałoby postąpić zgodnie z art. 100 ust. 4a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2016 r. poz. 575 ze zm.) (*„dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej w terminie 18 miesięcy od dnia umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej składa do właściwego sądu wnioski wraz z uzasadnieniem o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń wobec dziecka celem zbadania zaistnienia warunków umożliwiających jego powrót do rodziny albo umieszczenia go w rodzinie przysposabiającej....”*). Obowiązek ten dotyczy dzieci, które zostały umieszczone w pieczy zastępczej po dniu 19.09.2014 r., tj. po wejściu w życie ustawy z dnia 25 lipca 2014 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (D. U. 2014. 1188), w której to ustawodawca wprowadził ten obowiązek.

W Domku Nr 4 przebywają dwie wychowanki umieszczone w lipcu i sierpniu b. r. w związku z powyższym nie upłynął termin 18 miesięcy, obligujący dyrektora do złożenia wniosku do sądu.

Podsumowując stwierdzić należy, że zadanie realizowane jest prawidłowo z uchybieniami, polegającymi na brakach formalnych w kartach pobytu, planach pomocy i braku diagnoz w przypadku większości wychowanków. Okresowa ocena sytuacji dzieci odbywa się zazwyczaj bez udziału osób z zewnątrz, a pierwsza ocena sytuacji dziecka po przyjęciu do placówki odbywa się zbyt późno.

Placówka realizując swoje zadania współpracuje z różnymi instytucjami, a w szczególności z: PCPR – ami, GOPS – ami, Policją, Sądami, Gminnym Ośrodkiem Kultury w Łoniowie, Poradniami Psychologiczno-Pedagogicznymi, rodzinami biologicznymi wychowanków, OPS – ami, z terenu których pochodzą wychowankowie oraz szkołami, do których uczęszczają wychowankowie, a także z innymi osobami i instytucjami wymienionymi w zał. nr 1 str. 28.

Ustaleń dokonano w oparciu o:

- rozmowę z dyrektorem i wychowawcami placówki oraz z wychowankami,
- analizę dokumentacji dotyczącej funkcjonowania placówki oraz indywidualnej wychowanków, załącznika do kontroli nr 1,
- oględzin i wizji lokalnej pomieszczeń placówki.

Mając na uwadze powyższe wydaje się następujące zalecenia:

1. Dokonać stosownych zmian w § 2 Regulaminów Organizacyjnych poszczególnych Domów, tak aby były one zgodne z art. 231 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
2. Kwotę do własnego dysponowania dla wychowanków wypłacać co miesiąc.
3. Przed umieszczeniem dziecka niepełnosprawnego w Domach dla Dzieci i Młodzieży, rozważyć możliwość umieszczenia go w placówce specjalistyczno-terapeutycznej lub regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej, które specjalizują się w opiece nad dziećmi niepełnosprawnymi.
4. Określić w dokumencie pn.: „Nasze Prawa i Obowiązki z Systemem Nagród i Kar” maksymalny okres trwania kar.
5. Zmodyfikować i uzupełnić karty pobytu, plany pomocy dziecku zgodnie z sugestiami zawartymi w wystąpieniu oraz zapisami rozporządzenia MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
6. Opracować diagnozy psychofizyczne dla wychowanków.
7. Okresowej oceny sytuacji dzieci dokonywać w szerszym gronie zgodnie ze wskazówkami zawartymi w treści wystąpienia pokontrolnego.
8. Informować na bieżąco Ośrodek Adopcyjny o tym, że w Domach przebywają dzieci z uregulowaną sytuacją prawną.

Pouczenie

Zgodnie z art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2016 poz. 575 ze zm.) kontrolowana jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia. Wojewoda, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń przedstawi stanowisko w sprawie ich uwzględnienia. W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń przez wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska wojewody, do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń. W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez wojewodę, kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska wojewody, do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 197 e i 197 f ustawy o której mowa, w przypadku niepodjęcia lub niewykonania czynności wynikających z zaleceń pokontrolnych, mających na celu ograniczenie lub likwidację stwierdzonych istotnych uchybień lub nieprawidłowości w funkcjonowaniu placówki opiekuńczo-wychowawczej, wojewoda może orzec o czasowym lub stałym cofnięciu zezwolenia na prowadzenie tej placówki.

Jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli zostaną ujawnione rażące zaniedbania lub zaniechania realizacji obowiązków ustawowych, wojewoda może wezwać jednostkę samorządu terytorialnego do wyznaczenia wykonawcy zastępczego, w terminie nie dłuższym niż 2 miesiące od dnia otrzymania wezwania.

W przypadku niewyznaczenia przez jednostkę samorządu terytorialnego wykonawcę zastępczego w terminie, o którym mowa, wojewoda może wystąpić do sądu administracyjnego ze skargą na bezczynność organu jednostki samorządu terytorialnego.

Zgodnie z art. 198 ustawy - kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 10 000 zł

Anna Koniczna
Katarzyna Arendt
(podpisy inspektorów)

gja

**CENTRUM ADMINISTRACYJNE
DOMÓW DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**
w ŁONIOWIE
27-670 ŁONIÓW 124
tel./fax (15) 866-91-49

12.12.2016 r.
DYREKTOR
CENTRUM ADMINISTRACYJNEGO
DOMÓW DLA DZIECI I MŁODZIEŻY
w ŁONIOWIE
Alicja Pieczonka

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
Mariusz Pusek
(zarządzający kontrolą)
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWIA